

ANBI-BELEIDSPLAN VAN DE OUD GEREFORMEERDE GEMEENTEN IN NEDERLAND

Grondslag

De Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland hechten eraan om allereerst kenbaar te maken dat het wezen van de kerk geestelijk van aard is, zoals zij belijdt in artikel 27 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis:

"Wij geloven en belijden een enige katholieke of algemene Kerk, dewelke is een heilige vergadering der ware Christgelovigen, al hun zaligheid verwachtede in Jezus Christus, gewassen zijnde door Zijn bloed, geheiligd en verzegeld door den Heiligen Geest.

Deze Kerk is geweest van den beginne der wereld af, en zal zijn tot den einde toe; gelijk daaruit blijkt, dat Christus een eeuwig Koning is, Dewelke zonder onderdanen niet zijn kan.

En deze heilige Kerk wordt van God bewaard, of staande gehouden, tegen het woeden der gehele wereld; hoewel zij somwijlen een tijdlang zeer klein en als tot niet schijnt gekomen te zijn in de ogen der mensen; gelijk Zich de Heere gedurende den gevaarlijken tijd onder Achab zeventuizend mensen behouden heeft, die hun knieën voor Baäl niet gebogen hadden.

Ook mede is deze heilige Kerk niet gelegen, gebonden, of bepaald in een zekere plaats, of aan zekere personen, maar zij is verspreid en verstrooid door de gehele wereld; nochtans samengevoegd en verenigd zijnde met hart en wil in éénzelfden Geest, door de kracht des geloofs."

In onze samenleving komt deze kerk openbaar in haar zichtbare institutaire vorm, onder meer door de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland, een kerkverband met momenteel 60 plaatselijke gemeenten, waarvan 3 afdelingen. Er is 1 afdeling waar geen zondagse diensten meer worden gehouden, te weten Sliedrecht. Deze gemeenten weten zich geroepen om in de maatschappij waarvan zij deel uitmaken, hun taak als kerk, zoals deze in Gods Woord is geopenbaard, getrouw uit te oefenen.

De grondslag is het onfeilbare Woord van God en de daarop gegronde Drie Formulieren van Enigheid, zoals deze zijn vastgesteld in de Nationale Synode gehouden te Dordrecht in de jaren 1618/1619. Zij handhaven de Statenvertaling als getrouwe overzetting van de Bijbel uit de oorspronkelijke talen, zoals deze tot stand is gekomen volgens het besluit van eerdergenoemde Nationale Synode.

De Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland willen nadrukkelijk staan in de traditie van de Reformatie en de Nadere Reformatie, gegrond op Gods Woord en de belijdenisgeschriften, de zogeheten Drie Formulieren van Enigheid (de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels).

Bij het ontstaan in 1948 van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland koos men als bestuursvorm de Dordtse Kerkorde. Primair was daarbij het gezag van Gods Woord, de Bijbel (volgens de zogeheten Statenvertaling).

Het statuut, zoals bedoeld in artikel 2.2 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek, is geaccordeerd door de synode van 2021. Daarbij werd de gereviseerde tekst van de Dordtse Kerkorde, alsook de handleiding voor de inrichting en het bestuur vastgesteld.

Werkzaamheden als kerk

Met inachtneming van bovenstaande grondslag hebben de werkzaamheden die door de gemeenten worden verricht een doorgaand karakter. Wel kunnen bepaalde onderdelen van werkzaamheden door tijdsomstandigheden meer of minder nadruk krijgen. Bedacht moet worden dat de autonomie van de plaatselijke gemeenten uitgangspunt is binnen de Dordtse Kerkorde. De in dit beleidsplan geschetste werkzaamheden zijn uniform en gelden dus voor alle gemeenten. De Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland rekenen in ieder geval tot de werkzaamheden waartoe zij als kerk geroepen zijn:

- De prediking van het Heilig Evangelie gegrond op Gods onfeilbaar Woord in openbare kerkdiensten op alle zondagen en christelijke feestdagen, alsmede op bid- en dankdagen, bijzondere herdenkingsdagen en andere passende gelegenheden. Tevens is ons naar Gods bevel opgedragen eerbiedig en ootmoedig uiting te geven aan gezongen lofprijzing, dankzegging en gebeden tot God door samenzang. Daarbij gevoegd is het de opdracht om in het openbaar met de gemeente Gods Naam voortdurend aan te roepen en te bidden tot God voor alle geestelijke en lichamelijke behoeften. Om ons te verootmoedigen en onze nood en ellendigheid voor Hem neer te leggen en daarmee onze afhankelijkheid van Hem, onze Schepper en Onderhouder, te belijden en te erkennen. Maar ook om Hem in de gebeden dankbaarheid te betonen voor alles wat God ons, geheel onverdiend, nog schenkt;
- De bediening van de sacramenten (de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal) in openbare kerkdiensten;
- Het geven van catechetisch onderwijs aan de jeugd van de gemeente;
- Het opleiden van studenten voor het ambt van predikant;
- Het bezoeken en bijstaan van zieke en bejaarde leden en van andere leden in moeilijke omstandigheden;
- Het verschaffen van hulp aan leden bij financiële moeilijkheden in hun privé- of gezinsleven (levensonderhoud) door middel van diaconale bijstand;
- Het bevorderen van het tot stand komen van voorzieningen en hulpverlening voor leden die deze voorzieningen (bijvoorbeeld voor gehandicapten en bejaarden) of hulpverlening (bijvoorbeeld op psychosociaal terrein) behoeven;
- Het bevorderen en ondersteunen van scholen waar kinderen en jongeren onderwijs ontvangen op grond van Gods Woord en onze belijdenisgeschriften;
- Het zo nodig bijdragen in maatschappelijke en sociale noden door de diaconie;
- Het ondersteunen van verantwoorde zending;
- Het zo mogelijk stichten van nieuwe gemeenten;
- Het zo nodig, (ver)bouwen van kerkgebouwen, dan wel andere gebouwen ten dienste van de kerkelijke gemeenten.

Inrichting van bestuur

De wijze waarop het bestuur van de plaatselijke gemeenten wordt ingericht en de wijze waarop de vertegenwoordigers van plaatselijke gemeenten in bredere vergaderingen

(classicale en synodale vergaderingen) bijeenkomen, is geregeld in de hierboven vermelde Dordtse Kerkorde.

Conform het aanvaarde statuut treffen kerkenraden adequate maatregelen voor een verantwoord bestuur van hun gemeente. Daaronder valt ook de borging van het beheer en de besteding van de financiële middelen. Periodiek vinden zogeheten kerkvisitaties plaats door vanwege de classis aangestelde ouderlingen, teneinde onderzoek te doen naar de toestand van de gemeenten aan de hand van een reglement.

Met betrekking tot het verstrekken van vergoedingen aan kerkenraadsleden geldt als uitgangspunt dat wel een vergoeding wordt verstrekt voor gemaakte onkosten, maar niet voor het verrichten van bestuurlijke of niet-bestuurlijke werkzaamheden. In bijzondere gevallen kan de kerkenraad besluiten om af te wijken van dit uitgangspunt.

Aan predikanten wordt voor hun werkzaamheden binnen de gemeente waarvan zij predikant zijn een passend traktement en eventueel vrije bewoning van de pastorie verstrekt. Daarnaast wordt hen een vergoeding verstrekt voor de door hen in dat kader gemaakte onkosten. Aan studenten die worden opgeleid voor het ambt van predikant wordt voor hun werkzaamheden binnen de plaatselijke gemeenten een passende vergoeding verstrekt.

Verkrijging en beheer van middelen

Op de synode van (1987, 2009 en) 2021 is een Handleiding administratie kerk en diaconie en Handleiding diaconale ondersteuning vastgesteld.

Teneinde hun werkzaamheden als kerk te kunnen verrichten zullen de plaatselijke gemeenten tijdens de kerkdiensten afzonderlijke collecten houden voor niet-diaconale en voor diaconale doeleinden en aan hun leden gelegenheid geven om ook op andere wijze gelden voor deze doeleinden te bestemmen via giften en legaten.

Bij het beheer en de besteding van de verkregen middelen wordt in principe onderscheid gemaakt tussen gelden die zijn verkregen voor niet-diaconale doeleinden en gelden die zijn verkregen voor diaconale doeleinden.

De gelden die zijn bestemd voor niet-diaconale doeleinden worden doorgaans beheerd en geadministreerd door de penningmeester van de kerk. De gelden die zijn bestemd voor diaconale doeleinden worden doorgaans beheerd en geadministreerd door de penningmeester van de diaconie.

Bij het beheer van niet-diaconale en diaconale middelen wordt zuinigheid en voorzichtigheid voorgestaan. Zuinig beheer houdt in dat de kosten van beheer worden beperkt tot noodzakelijke uitgaven. Voorzichtig beheer houdt in dat de middelen die niet direct worden uitgegeven voor de doeleinden waarvoor zij zijn bestemd op risicomijdende wijze worden ondergebracht.

Bij het beheer van niet-diaconale en diaconale middelen wordt er voorts naar gestreefd om - indien mogelijk - reserves te vormen of aan te vullen teneinde middelen ter beschikking te hebben voor verwachte en/of onverwachte toekomstige uitgaven. Reservevorming voor niet-

diaconale uitgaven is met name wenselijk als in de toekomst uitgaven voor aankoop, nieuwbouw, verbouwing of onderhoud van een kerkgebouw, pastorie, kosterswoning of overige aanverwante gebouwen zijn te verwachten. Reservevorming voor diaconale uitgaven is in het algemeen van groot belang omdat tot de gemeenten leden behoren die gemoedsbezwaren tegen verzekeringen hebben, welke leden met diaconale bijstand plegen te worden ondersteund als zij als gevolg van deze gemoedsbezwaren in hun privé- of gezinsleven in financiële moeilijkheden komen.

Besteding van middelen ten behoeve van niet-diaconale doeleinden

De financiële middelen die zijn verkregen voor niet-diaconale doeleinden worden uitsluitend aangewend voor de bekostiging van niet-diaconale kerkelijke taken, in het bijzonder de prediking van het Heilig Evangelie, de bediening van de sacramenten, het geven van catechetisch onderwijs aan de jeugd en het opleiden van studenten voor het ambt van predikant. Over de aanwending van deze middelen wordt beslist door de kerkenraad. Worden deze middelen aangewend voor de aankoop van onroerende zaken en/of nieuwbouw en/of ingrijpende verbouwingen, dan is het beleid erop gericht om vooraf de ledenvergadering van de betreffende gemeente te raadplegen.

De belangrijkste uitgaven voor niet-diaconale doeleinden zullen in het algemeen betreffen:

- aankoop, nieuwbouw, verbouwing, onderhoud, inrichting, verwarming, verlichting en overige lasten van kerkgebouw, pastorie, kosterswoning en overige aanverwante gebouwen;
- rente en aflossing van leningen voor de aankoop, nieuwbouw, verbouwing en/of onderhoud van kerkgebouw, pastorie, kosterswoning en overige aanverwante gebouwen;
- traktement en onkostenvergoeding van de (eigen) predikant, dan wel uitgaven voor predikbeurten van predikanten van andere gemeenten en uitgaven voor de spreekbeurten van studenten;
- uitgave van een eigen kerkblad;
- beschikbaar stellen van kerktelefoon;
- kosten van algemeen beheer.

Besteding van middelen ten behoeve van diaconale doeleinden

De financiële middelen die zijn verkregen voor diaconale doeleinden worden uitsluitend aangewend voor de bekostiging van diaconale kerkelijke taken, in het bijzonder het verschaffen van hulp aan leden bij financiële moeilijkheden in hun privé- en gezinsleven en het onder omstandigheden bijdragen in maatschappelijke en sociale noden. Over de aanwending van deze middelen wordt beslist door de diakenen c.q. de kerkenraad. Bij de besteding van middelen ten behoeve van diaconale doeleinden wordt discretie betracht teneinde de persoonlijke levenssfeer van de betreffende leden te beschermen.

Toezicht op verkrijging, beheer en besteding van middelen

Om te bevorderen dat de gemeenten hun taak overeenkomstig de hiervoor omschreven grondslag uitoefenen en dat al hetgeen dat in verband daarmee wordt verricht eerlijk en met

orde geschiedt, wordt er toezicht uitgeoefend op de verkrijging, het beheer en de besteding van de middelen die zijn verkregen voor niet-diaconale en voor diaconale doeleinden.

Met betrekking tot de niet-diaconale middelen houdt dit toezicht het volgende in:

- periodiek legt de penningmeester van de kerk verantwoording af aan de kerkenraad van de verkrijging, het beheer en de besteding van de niet-diaconale middelen;
- na afloop van elk jaar legt de kerkenraad verantwoording af aan de ledenvergadering van de verkrijging, het beheer en de besteding van de niet-diaconale middelen in dat jaar door middel van het uitbrengen van een financieel jaarverslag aan de ledenvergadering. Voorafgaand aan de ledenvergadering wordt aan een commissie uit de leden, welke regelmatig van samenstelling wijzigt, gelegenheid gegeven om de administratie van de niet-diaconale middelen en de daarbij behorende bescheiden te controleren. Ook gebeurt het wel dat een accountant de financiële controle uitvoert. Van de bevindingen wordt verslag uitgebracht aan de ledenvergadering;
- in geval van kerkvisitatie legt de kerkenraad verantwoording af aan de kerkvisitatoren van de verkrijging, het beheer en de besteding van de niet-diaconale middelen.

Met betrekking tot de diaconale middelen houdt dit toezicht het volgende in:

- periodiek leggen de diakenen verantwoording af aan de kerkenraad van de verkrijging, het beheer en de besteding van de diaconale middelen. De kerkenraad controleert ten minste eenmaal per jaar de administratie van de diaconale middelen en de daarbij behorende bescheiden;
- na afloop van elk jaar legt de kerkenraad verantwoording af aan de ledenvergadering van de verkrijging, het beheer en de besteding van de diaconale middelen in dat jaar door middel van het uitbrengen van een beknopt financieel jaarverslag aan de ledenvergadering;
- in geval van kerkvisitatie legt de kerkenraad verantwoording af aan de kerkvisitatoren van de verkrijging, het beheer en de besteding van de diaconale middelen in de afgelopen periode.

Deputaatschappen en commissies

In de afgelopen jaren is door de gemeenten behorend tot het kerkverband van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland, in synodale vergadering bijeen, een aantal deputaatschappen en commissies ingesteld, teneinde tussen de kerkelijke vergaderingen de noodzakelijk geachte werkzaamheden op het voor elk deputaatschap aangewezen terrein te kunnen verrichten. Momenteel bestaan de volgende deputaatschappen en commissies:

- Commissie van Onderzoek;
- Deputaten artikel 49 DKO;
- Deputaten Huwelijkszaken;
- Deputaten voor correspondentie met de Hoge Overheid;
- Redactiecommissie Kerkblad;
- Deputaten voor het Kerkelijk Bureau;
- Algemene Kas bijzondere noden;
- Emerituskas
- Deputaten Gehandicaptenzorg;
- Deputaten Ouderenzorg;
- Deputaten Psychosociale Hulpverlening;

- Deputaten Onderwijs en opvoeding;
- Adviescolleges geschillen.

De bestaande deputaatschappen en commissies leggen tweejaarlijks verantwoording af aan genoemde gemeenten, in synodale vergadering bijeen, van hun werkzaamheden in het verstreken tijdvak en van het beheer en de besteding in het verstreken tijdvak van eventuele middelen die zij van deze gemeenten ten behoeve van hun werkzaamheden hebben ontvangen.

De bestaande deputaatschappen en commissies worden in stand gehouden zolang genoemde gemeenten, in synodale vergadering bijeen, dit noodzakelijk oordelen. Nieuwe deputaatschappen en commissies zullen worden ingesteld indien genoemde gemeenten, in synodale vergadering bijeen, dit noodzakelijk oordelen.

Aldus vastgesteld tijdens de synode te Barneveld, 4 juni 2025